

Strama åt användandet

Förbjud fotsnaror och stockfällor, reglera och kontrollera fälljakten hårdare och reducera

Rovdjursföreningen har avgett ett yttrande över förslag till föreskrifter över fångstredskap som Naturvårdsverket sänt på remiss till 120 olika myndigheter, organisationer m.fl.

Naturvårdsverket hävdar att det finns behov av nya föreskrifter för att öka tydligheten kring vilka krav som gäller idag. Gällande bestämmelser finns i jaktförordningen (1987:905) och i nuvarande föreskrifter om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) och i enskilda beslut om godkännande av fällor. Jakt med fällor är jämställt med jakt med vapen. I motsats till vapenjakt så "jagar" fällor under alla dygnets timmar och är inte heller under ständig uppsikt.

Idag finns det 177 olika fångstredskap (fällor) som är godkända att användas vid jakt. Av dessa är 56 s.k. dödande och 121 inte dödande fångstredskap. Avsikten med fällfångst är att de djur som fångas ska dödas. De godkända fällorna ska vara selektiva, vilket innebär att bifångster eller felfångster så långt möjligt ska undvikas.

Foto: Hans Ring

Godkänd tunnelfälla. Den fångar både räv och grävling men också lodjur.

Det framhålls också att djuren inte ska utsättas för onödigt lidande. Om bifångst ändå sker ska jägaren släppa viltet fritt om det inte är så skadat att det finns risk för onödigt lidande. Jägaren ska själv bedöma om det är så skadat att det ska avlivas. Det gäller även arter som annars är fredade.

Hur ofta olika fällor ska vittjas är reglerat. För vissa fällor krävs särskild utbildning och/eller särskilt tillstånd. Alla fällor i naturen ska vara väderbeständigt märkta med jägarens namn, adress och telefonnummer.

För knappt fyra år sedan sände Naturvårdsverket ut förslag till föreskrifter om själva typgodkännandet av olika fällor. Då bedömde verket att många äldre fällor inte uppfyller de krav beträffande djurskydd, säkerhet och selektivitet, som 2013 kunde ställas och föreslog en tidsbegränsning för användandet av alla då gällande fällor till tio år. Det skulle alltså ges tid för översyn av befintliga fällor och verket menade också att det förekom onödigt många likartade fällor. Någon sådan tidsbegränsning infördes aldrig och de då tvivelaktiga fällorna kan fortfarande användas. Under de senaste fyra åren har verket godkänt ytterligare 21 fällor. Bland annat ytterligare en fotsnara för rävfångst. Den snaran har inte testats utan verket säger i beslutet att redskapet ska typgodkännas utan att tester genomförts, eftersom fällan (L122) är så snarlik tre redan godkända fällor.

För flera arter som omfattas av allmän jakttid eller skydds jaktbestämmelser (jaktförordningens bilaga 1 och 4) finns ett stort antal godkända fångstredskap. För mink finns det flest fångstredskap – 50 varav 22 är dödande. För mård är samtliga 24 fångstredskap dödande medan det för räv, grävling, vildsvin, lodjur m.fl. endast är tillåtet med inte dödande fångstredskap.

ROVDJURSFÖRENINGENS YTTRANDE

Rovdjursföreningen framför många konkreta synpunkter på förslaget till nya föreskrifter. Yttrandet i sin helhet återfinns på föreningens hemsida.

Här följer ett urval av synpunkter som föreningen framför:

- att användningen av fångstredskap snarast måste utvärderas av en oberoende och opartisk utredning med inriktning att antalet godkända fångstredskap måste reduceras kraftigt,

- att samtliga fyra godkända fällor av typ fotsnara förbjudas. Som kommentar anförs att risken för felfångst/bifångst vid användning av fotsnara är uppenbar. Risk att fånga fjällräv är påtaglig och risk finns också att lodjur kan fastna i snaran. Att återge djur som fångats i fotsnara friheten utan att döda eller skada dem vid bifångst låter sig inte göras,

- att fällor av typ stocksfälla också måste förbjudas, eftersom ingen kan hävda att den fälltypen är selektiv. Risk för bifångst av bl.a. järv och mindre björnar och fåglar exempelvis lavskrika är uppenbar,

- att samtliga större godkända fångstredskap av tunnel- eller bästyp ska vara försedda med fjärravläst larmanordning och vara positionsangivna med koordinater i en central databas.

Kommentar: Det finns idag 33 godkända fångstredskap för räv och 10 för vildsvin. Det innebär att de kan vara gillrade under hela året för fångst under allmän jakt alternativt skydds jakt. De flesta fällorna är av tunnel- eller bästyp. Risken för felfångst/bifångst av lodjur är uppenbar, men också av andra rovdjursarter som nu uppträder i vidare områden i landet. Det gäller såväl järv som varg och björn, där främst oerfarna ungdjur kan råka illa ut.

- att tillsynen över användningen av fångstredskap måste skärpas och missbruk ge kännbara påföljder,

- att större fällor, utöver jägarens namn, adress och telefonnummer, ska vara märkt med fällans typnummer för att möjliggöra kontroll av om fällan är en av de 177 godkända fällorna,

- att fångstredskap som inte är märkta (dvs olagliga) ska beslagtas och att också länsstyrelsetjänstemän uttryckligen ges den befogenheten,

- att alla bifångster av fredat vilt ska anmälas till länsstyrelsen och arter som

av fångstredskap!

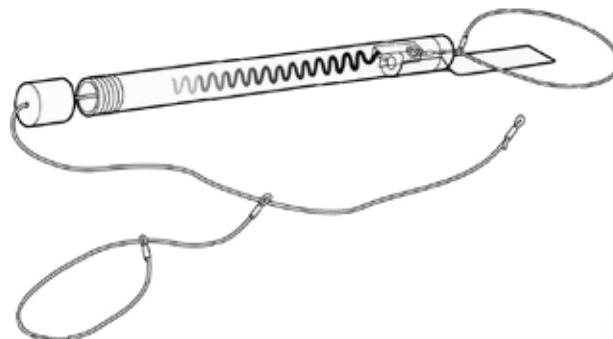
kraftigt antalet godkända fångstredskap, säger Rovdjursföreningen.

omfattas av 33 § jaktförordningen (1987:905) självfallet ska sändas till statens veterinärmedicinska anstalt,

- att om fredat vilt fångas och frisläpps eller dödas ska de registreras i en nationell databas. Om djur avlivas som avses i 33 § första stycket i jaktförordningen (1987:905) ska de genom jägarens försorg snarast sändas till statens veterinärmedicinska anstalt.

Föreningen ställer sig också kritisk till många fällor som används för fångst av fåglar.

ROBERT FRANZÉN

Skiss över en av de tillåtna fotsnarorna för räv i Naturvårdsverkets förteckning av fångstredskap för jakt. Risk finns att både fjällräv och lodjur fastnar i snaran. Att släppa fri ett felfångat djur ur en snara utan att skada eller döda det låter sig knappast göras, påpekar Rovdjursföreningen.

I Jakt & Jägare berättas i en notis 2011-01-26 att ett lodjur avlivats efter att det försökt gnaga av sig sitt ben när det fastnat i en fotsnara för räv. Snaran var helt laglig och en polisanmälan om jaktbrott alternativt djurplågeri avskrevs därför, uppger publikationen.

Foto: Ambjörn Carisson

En s.k. stockfälla för mård. Fällan dödar inte säkert och mården på bilden hade med stor sannolikhet inte dött omedelbart. Fällan är heller inte selektiv – risken är uppenbar att även järv, mindre björnar, rovfåglar och t.ex lavskrika fångas. (För den bedrövade läsaren som nu gärna ser trevligare mårdbilder – slå upp sidan 9 i detta nummer!)